

ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC

IV. Mezinárodní setkání zástupců Českých škol bez hranic v Evropě a ve světě

Zápis z programu dopoledního diskuzního bloku - pondělí 27.8.2012

Lucie Slavíková-Boucher, předsedkyně o.s. Česká škola bez hranic - přivítání účastníků, zahájení
Slanislav Kázecký, MZV – přivítání účastníků na půdě MZV

1. Příspěvek LSB „ČŠBH ve školním roce 2011/2012.“ (viz <http://csbh.cz/sites/default/files/Lucie-S-Boucher-IV-setkani-CSBH.pdf>)
 - V současnosti 32 poboček a spolupracujících institucí ve světě
 - Projekt rozvoje sítě ČŠBH na území USA a Kanady, které vyústilo v historicky první setkání ve dnech 16.a 17.6.2012 v New Yorku – 2.setkání se bude konat ve dnech 15.-16.6.2013 v Chicagu.
 - Význam ČŠBH jako centra zabývajícího se dlouhodobě problematikou dvoujazyčnosti: využití v EU projektech (Heuropa!), možnost aplikace v přhraničních oblastech.
2. „Význam ČŠBH pro Českou republiku“ – senátor Tomáš Grulich, předseda Komise pro krajany žijící v zahraničí
 - Pan senátor se zúčastnil již prvního setkání před 4 lety, kdy se sešlo 20 lidí. Dnes konstatuje, že se myšlenka ČŠBH stále rozvíjí a důkazem je množství lidí, které se sešlo na 4. setkání.
 - Za těch téměř deset let činnosti, se podařilo přesvědčit českou společnost, k čemuž začínají napomáhat také média, že po sametové revoluci odešlo do zahraniční mnoho Čechů a vytvořila se zcela nová skupina, kterou nazýváme Češi žijící v zahraničí. Tato skupina je odlišná od našeho dosavadního náhledu na pojme krajan.
 - P. senátor Grulich připomněl, že Česká republika má povinnost starat se o své občany v zahraničí a je tedy nutné plně podpořit činnost českých škol, které vznikají za hranicemi.
 - Konstatoval, že MŠMT začalo tuto iniciativu brát na vědomí a začíná jí podporovat jak finančně, tak legislativně. Nicméně opět zdůraznil, že problematika zahraničních škol a z. vzdělávání je problematikou více rezortů (školství, zahraničí, ekonomický) a proto znovu apeluje na vznik mezirezortní komise pro tuto problematiku.
3. „Vzdělání v Evropském kontextu“ – poslankyně Anna Putnová, předsedkyně Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu
 - Pí poslankyně v úvodu svého vystoupení konstatovala, že ČR zaznamenává konstantní demografický úbytek, a proto bude v blízké budoucnosti otevřená mladým Čechům, kteří vyrůstali v zahraničí. V nejbližším pěti letech bude z programu evropských fondů čerpáno 50 mld. Kč na vědu a výzkum a bude zde tedy velký prostor pro uplatnění mladých Čechů, kteří vystudovali na zahraničních školách, mají tedy jiný typ vzdělání a vzdělávání, než studenti v ČR, jejich výhodou je znalost dvou kulturních prostředí, jsou bilingvní a ČR může být pro ně zajímavým místem pro práci a život.
 - Zdůraznila nutnost vypracování dlouhodobé koncepce MŠMT a MZV pro tuto problematiku.
 - Zmínila se o vývoji současných legislativních úprav Školského zákona; vyjádřila podporu žádosti ČŠBH o.s. o změnu povinnosti zápisu do kmenové školy všech žáků – občanů ČR bez ohledu na místo bydliště – na pouhou možnost. Provedení této úpravy nebude jednoduché.
 - Pí poslankyně se velmi pozitivně vyjádřila k projektu Létající Lízy, který se jí velmi líbí a navrhla zvážit myšlenku zapojit i spolupracující školy na českém území.
4. „Pohled MZV na podporu výuky českého jazyka v zahraničí“ - Stanislav Kázecký, Zmocněnec pro krajanské záležitosti MZV (viz: <http://csbh.cz/sites/default/files/Setkani-CSBH-Praha-Z-Kazecky.pdf>)
 - V roce 2011 byla vytvořena nová koncepce MZV k problematice Čechů žijících v zahraničí (nová situace po roce 1989 – krajané, exulanti, Češi v zahraničí a přátelé ČR). = vliv změn v posledních 20 letech vyústil v usnesení vlády ČR z 9.4. 2010 č. 262/2010 –

ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC

podpora výuky ČJ v rámci programu zachování českého kulturního dědictví. Peněžní prostředky, které jsou v rámci tohoto programu rozdělovány jdou více (1/3 všech výdajů) na výuku jazyka v zahraničí a na rozvoj sítě ČŠBH.

- Přidělování učitelů ke krajským komunitám, spolupráce s lektory ČJ na zahraničních univerzitách (nově učitel u krajské komunity v Chicago).
 - MZV podporuje celou řadu krajských komunit, které vyučují češtinu velmi kvalitně a mají potenciál přejít na model ČŠBH.
 - Výuka ČJ online www.ujop.cuni.cz
 - Zdůraznil nutnost koordinace s MZV (nejenom koordinace součinnosti v otázkách problematiky výuky ČJ v zahraničí, ale také v rozdělování financí).
 - Nutnost reagovat na měnící se požadavky na výuku.
 - Nastavení systému podpory výuky ČJ mezi krajany.
 - Teritoriální vnímavost (Vietnam, Ukrajina).
 - Pozvánka na Dny české státnosti, které se budou konat ve dnech 24.-28. 9. 2012.
5. „ČŠBH v kontextu nových legislativních předpisů“ - Jiřina Tichá, ředitelka odboru předškolního, základního a ZU vzdělávání MŠMT (viz: <http://csbh.cz/sites/default/files/Ticha-CSBH-Praha.pdf>)
- MŠMT podporuje plnění povinné školní docházky v zahraničí vč. výuky ČJ a českých reálií.
 - MŠMT nepodporuje odstranění zápisu do kmenové Školy, považuje ho za důležitý nástroj podpory výuky ČJ pro děti vyrůstající v zahraničí.
 - Problematika instituce poskytující vzdělání v zahraničí byla zakotvena v novele školského zákona (detaily viz příspěvek).

Diskuze:

Dana Musilová – Česká školní inspekce

- Podporuje možnost volby zápisu do kmenové školy
- Zmíněna problematika zápisu do 1.třídy, kdy v ČR probíhá v určené datum a je pouze pro děti, které dovrší věk 6 let do 31.8., zatímco v některých státech se chodí do 1.třídy již v 5 letech nebo se zápis provádí až do narození 31.12. přísl. roku.

Četné dotazy ke kvalifikaci pedagogů, na které odpovídal Mgr. Michal Trunda z MŠMT – nároky na kvalifikaci pedagogů sítě ČŠBH vycházejí z podmínek ŠZ pro běžné české školy a nezohledňují specifika ČŠBH. Proto tyto nároky mnohé školy v zahraničí nemohou splnit (z důvodu nemožnosti zaplatit pedagogy na plný úvazek, dochází k časté fluktuaci pedagogů a jejich střídání, kteří buď odejdou za lépe placeným stálým místem, nebo se jedná o VŠ studenty pedagogického oboru, kteří se po jednom nebo dvou semestrech pobytu v zahraničí vrací zpět do ČR).

Otázka garanta školy!

LSB zdůraznila, že Ústava ČR zaručuje právo na vzdělání, a že by toto právo na vzdělání měl český stát zaručit i občanům, kteří žijí v zahraničí.

Iva Crookston, San Francisco: Stát přiděluje subvenci školám na každého žáka ve výši cca 40.tis.Kč. Za žáka, který studuje v zahraničí a je zároveň registrován v kmenové škole v ČR se přiděluje cca ¼ této částky. Proč není alespoň tato částka rovnou přidělována školám v zahraničí, kde vnikají reálné náklady na vzdělání žáka.

V nejbližší době budou uzavírány smlouvy s MŠMT- jakou budou mít podobu. Co bude jejich obsahem – bude předmětem další diskuze, který by ale měla být co nejrychleji finalizována.

Pí ředitelka Tichá se zmínila o tom, že se připravuje nový způsob financování – již ne formou daru, ale přímo finančního příspěvku pro konkrétní školu v zahraničí.

Diskuze okolo projektu Knížka pro prvňáčka.

ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC

LSB zdůraznila nutnost vytvořit post „didaktika“ sítě ČŠBH, který by objížděl jednotlivé pobočky a školil pedagogy. Bohužel na vytvoření tohoto postu nejsou finance, ale byl by pro nás velmi nutný, důležitý a přínosný.

Návrh, aby učitelé, vysílání na lektoráty měli direktivně ve smlouvě, že v rámci svých možností by měli učit i pro ČŠBH. Tito učitelé jsou ale školeny pro výuku na VŠ a ČŠBH potřebují pedagogy především 1. či 2. stupně. Navíc výuka probíhá ve většině případů v sobotu, takže by lektor pracoval o víkendech, kdy má nárok na volno.

Diskuze okolo tábora pro teenagery.

Diskuze okolo certifikace.

Zápis ze Setkání ČŠBH – diskuse 27.8.2012 odpoledne

Předmětem diskuse byla v souvislosti s – plánovaným -uzavřením smlouvy ČŠBH (jednotlivých poboček) s MŠMT zejména **otázka kvalifikace pedagogů**, o níž se jednalo už v dopoledním bloku.

V ideálním případě by měl mít učitel absolvováno magisterské studium na pedagogické fakultě.

Otázka doplnění **pedagogického minima** formou dálkového vzdělávání?

Pro většinu škol je těžké sehnat učitele s odpovídající kvalifikací, který by byl ochoten učit za podmínek, které České školy nabízejí – tzn. nízký úvazek, v převážné většině za minimální honorář.

Dále se diskutovalo o **časových dotacích**. Momentálně vycházíme z **roční časové dotace 130 hodin** (á 60 minut). Praxe vykazování **týdenních dotací** by byla problematická, protože jednotlivé země se liší např. délkou prázdnin.

Dalšími důležitými body je **vedení třídní knihy**, jakož i **hodnocení a sebehodnocení žáků**. Posledně jmenované již připravila a praktikuje berlínská pobočka, která dá systém hodnocení (podobný pařížskému) k dispozici i ostatním pobočkám.

MŠMT do budoucna podá podklad pro hodnocení. Do té doby může probíhat diskuse v rámci ČŠBH.

Jak často by mělo probíhat hodnocení? Paříž: Sebehodnocení každých 6 týdnů, Berlín: Hodnocení zatím jen jednou na konci školního roku. Brusel: Hodnocení po uzavření bloku, nikdy nepoužívat NEUMÍM – zní to moc negativně.

Většina se vyslovila pro častější hodnocení. Dítě při sebehodnocení pochopí, co se od něj ve škole chce, přebírá spoluzodpovědnost.

Hodnocení slovně, ale i barvou. Hodnocení dětí navzájem. I rodiče by měli pochopit systém a smysl hodnocení a sebehodnocení.

Školský vzdělávací program (ŠVP): Blanka Gruntová na něm pracuje a znovu prochází oblast českého jazyka a literatury.

Plánovaná **smlouva** by měla obsahovat i povinnosti jednotlivých škol vůči ČŠBH o.s.

Rozdělování peněžních darů by se mělo v budoucnu řídit mj. počtem žáků, ale i podmínkami jednotlivých škol: Např. přítomnost zastupitelského úřadu v místě působení školy a s tím spojené využívání jeho prostor.

Letos proběhl **letní tábor pro mládež**. Měly by o něj zájem i ČŠBH? Informace podá přímo MZV, paní Doušová. Zajímavé a atraktivní by bylo získání **jazykového certifikátu** v rámci tábora.

Zástupci pobočky v Londýně informovali o dobrých zkušenostech s tzv. „**nultým ročníkem**“ pro **starší předškoláky od pěti let**. I v Curychu je 1. ročník určen dětem od tohoto věku.

ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC

Předměty **dějepis a zeměpis**:

Lucie S-B vyslovila názor, že by **ČŠBH** měly mít **vlastní učebnice**, které by zohlednily realie země, kde děti žijí. Vznik učebnic by byl dlouhodobým projektem, na němž by mohli spolupracovat i studenti.

Diskuse o **tabuli písma**. Většina účastníků diskuse upouští od české tabule písma, nechává děti psát tak, jak se to učí v domovské škole. Důležitá je ale jemná motorika a její rozvoj, uvolňování ruky – zápěstí.

Comenius – vytváření nového písma.

V Belgii se děti učí krasopis v belgické škole, v české škole píše „po svém“ a mají v rámci výuky čas na jiné věci.

NÁVRH TERMÍNŮ:

5. Setkání zástupců ČŠBH: 5.+6. srpna 2013

Letní tábor ve Sluňákově: 28.7.-3.8. – v nejbližších týdnech proběhne dotazování ohledně délky pobytu

ÚKOLY:

- zaslání informací týkajících se učitelů: Jméno, typ vzdělání, praxe
- zaslání seznamu jednotlivých žáků, který bude předán i MZV, viz rozdělování peněžních darů.